

Handläggare
OK

Datum
2025-09-19

Diarienummer
S2025/01299

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar från Hyresgästföreningen

Utkast till lagrådsremiss Ett mer träffsäkert och korrekt bostadsbidrag

Hyresgästföreningen har inbjudits att lämna remissvar på utkast till lagrådsremiss S2025/01299.

Hyresgästföreningen ser i grunden positivt på en övergång till månadsuppgifter inom bostadsbidraget och önskar skyndsam implementering. Hyresgästföreningen delar synen att införande av månadsuppgifter inom bostadsbidraget skulle åtgärda vissa uppenbara problem, exempelvis dålig träffsäkerhet och onödigt många återkravsärenden.

Hyresgästföreningen vill samtidigt ta tillfället i akt att komma med synpunkter på förslagen i utkastet, framför allt punkt 4.6.

- *4.6 Avdrag för kostnader ska inte göras vid beräkning av inkomst av tjänst*

Hyresgästföreningen önskar en tydligare analys kring effekterna av att möjligheten att göra avdrag för kostnader vid beräkning av bidragsgrundande inkomst av tjänst försvinner. Bostadsbidragets täckningsgrad har minskat kraftigt över tid och det är i dag många hushåll som inte är berättigade bostadsbidrag, trots stora behov. Att i nuläget slopa möjligheten att göra avdrag för kostnader vid beräkning av bidragsgrundande inkomst riskerar att ytterligare minska bostadsbidragets täckningsgrad bland vissa behövande hushåll. Hyresgästföreningen delar inte nödvändigtvis synen att detta är en godtagbar sideeffekt av enklare och mer automatiserad handläggning, även om det rör sig om en förhållandevis liten grupp som drabbas. Hyresgästföreningen vill samtidigt betona att grundproblemet är att inkomstgränserna är a) för lågt satta och b) inte inflationsskyddade, vilket utestänger en stor och växande grupp från bostadsbidraget.

Allmänna kommentarer

Hyresgästföreningen har vid ett flertal tillfällen uppmärksammat att bostadsbidragets nuvarande konstruktion leder till många återkravsärenden och betungande krav på återbetalning. I hög utsträckning beror detta på att bostadsbidraget baseras på den preliminära årsinkomst som hushållen

själva anger, samtidigt som det för många hushåll är mycket svårt att göra en precis uppskattning av framtida inkomster. När uppgifterna stäms av mot det faktiska utfallet leder avvikelser mellan preliminära och slutliga uppgifter antingen till bidragstillskott eller beslut om återkrav. I S2025/01299 uppges att hela 40 procent av alla preliminära utbetalningar är felaktiga och behöver korrigeras, och återkrav inom bostadsbidraget står ensamt för 58 procent av Försäkringskassans ärenden till Kronofogden.

Hyresgästföreningen ser den höga återkravsandelen som djupt problematisk, speciellt med tanke på att de hushåll som drabbas redan är ekonomiskt sårbara. För många av dessa hushåll innebär ett beslut om återkrav en stor påfrestning på privatekonomin, vilket den stora mängd ärenden som går vidare till Kronofogden vittnar om. Att bostadsbidraget utvecklats till en skuldfälla för redan ekonomiskt utsatta hushåll är ett allvarligt samhällsproblem. Den dåliga träffsäkerheten innebär samtidigt också att hushåll riskerar att få ett för lågt bidrag precis under de perioder när behovet är som störst.

Hyresgästföreningen tillstyrker därmed förslaget om att fastslå bidragsgrundande inkomst utifrån rullande tremånadersgenomsnitt. Hyresgästföreningens uppfattning är att förslagen i S2025/01299 skulle utgöra en klar förbättring mot dagsläget och komma till rätta med flera av bostadsbidragets uppenbara problem. Hyresgästföreningen delar bilden av att återkraven skulle minska kraftigt, samtidigt som bidragsbeloppen tydligare skulle följa (och kompensera för) hushållens inkomster under kalenderåret. Därtill är det positivt att fler ungdomshushåll, framför allt studenter, får möjlighet att ta del av bostadsbidraget vid en övergång till tremånadersgenomsnitt.

Hyresgästföreningen vill samtidigt ta tillfället i akt och uppmärksamma andra allvarliga brister i bostadsbidraget som måste åtgärdas. Bostadsbidraget har kraftigt urholkats över tid och är i dag ett betydligt mindre omfattande stöd än tidigare, trots att behoven är fortsatt stora. Hyresgästföreningen menar att bostadsbidraget måste breddas, stärkas och inflationsskyddas.

Mer specifikt vill Hyresgästföreningen se

- Att bostadskostnadsgränserna görs om och anpassas till dagens hyresnivåer, för att på ett mer rimligt sätt spegla hushållens behov
- Att inkomstgränserna höjs för att anpassa bostadsbidraget till dagens inkomstnivåer och därigenom möjliggöra för fler behövande hushåll att ta del av bidraget
- Att hyror ersätts på samma nivå (samma andel) oavsett om det rör sig om unga hushåll eller hushåll med barn
- Att bidraget säkras mot automatiska nedskärningar, exempelvis genom indexkoppling eller liknande

Hyresgästföreningen

Marie Linder, förbundsordförande

Olof Karlsson, utredare